

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 61
van **FREYA SAEYS**
datum: 14 oktober 2014

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Preventief gezondheidsbeleid - Stresshantering

Ongeveer een op de tien bezoeken aan de huisarts zou te maken hebben met stress. 30 % van de psychische klachten waarvoor mensen hulp zoeken zouden te maken hebben met stress. Volgens Securex zou stress 65 % van alle werknemers raken. Het niet kunnen omgaan met stress leidt tot fysieke en psychische gezondheidsklachten. Spanningsklachten zouden goed zijn voor een derde van de afwezigheidsdagen door ziekte.

Artikel 62 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid stelt: "De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het bevorderen van een adequate stresshantering. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op het voorkomen of beperken van stress en/of het beter leren omgaan ermee."

1. Welke initiatieven tot het bevorderen van een adequate stresshantering werden door de Vlaamse Regering tot nog toe genomen? Graag opgesplitst per doelgroep tot wie de acties zich richten en de tijdsperiode waarin die initiatieven lopen of gelopen hebben.
2. Worden of werden de effecten van deze initiatieven op systematische wijze wetenschappelijk opgevolgd? Zo ja, wat zijn de resultaten, opgesplitst per initiatief?
3. Stress blijkt zich niet alleen voor te doen bij volwassenen, maar ook bij kinderen en adolescenten.

Werden specifieke initiatieven m.b.t. stressbeheersing genomen ten aanzien van deze doelgroep? Zo ja, welke initiatieven?

ANTWOORD

op vraag nr. 61 van 14 oktober 2014

van **FREYA SAEYS**

Vooraleer in te gaan op uw specifieke vragen, is het belangrijk om aan te geven dat de Vlaamse overheid zeer partieel bevoegd is voor de aanpak van deze stressgerelateerde pathologie, zeker wat het arbeidsmilieu betreft. Ik verwijs in dit verband naar de federale wetgeving over welzijn op het werk.

1. U verwijst in uw vraag naar artikel 62 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid. In dit verband kan ik u over een aantal initiatieven met betrekking tot de bevordering van de geestelijke gezondheid informeren.
 - a) De Fit In je Hoofd- website wordt op dit moment helemaal vernieuwd en wordt in nieuwe vorm in 2015 gelanceerd. Hier gaat het in de nieuwe versie gericht om het omgaan met stress. Stress hebben we immers allemaal, maar de manier waarop we hiermee omgaan bepaalt mee hoe geestelijk gezond we blijven. Behalve Fit In Je Hoofd online, wordt de methodiek van Fit In Je Hoofd ook aangepast voor gebruik in de werkomgeving. In Vlaanderen maken de preventiecoaches die voorheen in het onderwijs werden ingezet op dit moment de vertaalslag van de methodieken voor het ontwikkelen van een geestelijk gezondheidsbeleid naar de context werk.
 - b) Eén van de initiatieven op het vlak van stresshantering zijn de 7 projecten betreffende de eerstelijnspsychologische functie die lopen tot eind februari 2015. Deze functie is laagdrempelig, vooral toegespitst op kortstondige behandelsessies, getrapte zorg door adequate doorverwijzing waar nodig en is ingebed in een bestaande eerstelijnsstructuur zoals een huisartsenpraktijk, sociaal huis, CAW, SEL,... De eerste lijn en meer specifiek de huisarts vervult een belangrijke rol om overmatige stress en psychische/fysieke klachten als gevolg van stress te detecteren. In deze projecten worden de aanmeldingsklachten geregistreerd in clusters, bv onder psychische problemen, met name om de registratielast niet te zwaar te maken.
 - c) Mensen in kansarmoede hebben echter meer stress en minder mogelijkheden hun levensomstandigheden te verbeteren. Projecten als de "Goed Gevoelstoel" en "geestkracht, oog voor elkaar" zijn manieren om speciaal voor deze doelgroep in te zetten op de bevordering van de geestelijke gezondheid. De Goed Gevoelstoel is ontstaan in de marge van het Vlaams actieplan suïcidepreventie, en is gebaseerd op Fit In je Hoofd. Geestkracht, Oog voor Elkaar is een project dat werd uitgevoerd in samenwerking met Cera, de CAW, de CGG en het verenigingen waar armen het woord nemen. Dit project kent nu een vervolg, opnieuw met steun en middelen van Cera. Het doel is het zo laagdrempelig mogelijk aanbieden van hulp en ondersteuning bij geestelijke gezondheidsproblemen aan kansarmen.
2. De projecten rond de eerstelijnspsychologische functie worden wetenschappelijk opgevolgd door het Steunpunt WVG. Zowel vanuit de projecten als door dit onderzoek zullen aanbevelingen opgemaakt worden voor een mogelijke implementatie van deze functie in Vlaanderen in overleg met het RIZIV en de

ziekenfondsen. De resultaten van dit onderzoek worden pas geleverd tegen eind 2015.

3. Voor jongeren is het leren hanteren van stress inderdaad belangrijk. Noknok is het van Fit In je Hoofd afgeleide programma voor jongeren. Op deze website wordt ook aandacht besteed aan wat stress veroorzaakt en wat jongeren hieraan kunnen doen. In november 2013 bezochten al meer dan 16.000 jongeren de website van NokNok. Vanuit de projecten rond de eerstelijnspsychologische functie weten we, dat hoewel hier geen bepaalde doelgroep wordt beoogd, jongeren en kinderen minder worden bereikt. In de CGG worden iets meer dan 10% van de stress-aanmeldingen door jongeren gedaan. Overigens blijkt uit de registratiegegevens van de CGG (2013) dat in 23% van alle zorgperiodes binnen de CGG, jongeren worden opgevangen.